

Sverige – 30 års erfarenheter av 'långtidsplaner' för forskning

Mats Benner

FPI, Lunds universitet

Det var en gång...

- Ett land med 12 ministerier som drog åt olika håll
- Alla med 'sina' finansiärer och 'sina' forskare
- Utom kontroll och inflytande av universiteten
- Resultat: alla delar optimerade och planerade, men utan koordination. Opportunism, kortsiktighet, fragmentering....

Lösningen

En samlad ram för forskningen

Med färre och samordnade mål

Första propositionen (1981) ett försök snarare än fullbordad samordning

1983, 1987 och 1990: propositionernas 'prime time'

Samlad idé: förstärk universitetet, öka långsiktigheten i forskningen, stärk forskarutbildningen, öka resursramen

Under unik kontroll av statsrådsberedningen och utbildningsdepartementet

I princip alla department samlade

Effekt: 'något för alla'

Efter 1990 – fragmentering och medialisering

Betydelsen av propositioner reducerad av koalitionsförhandlingar och mediepolitiska ambitioner. Betydande lobbyism och risk för 'cronyism'

Resultat: smalare propositioner utan helhetsgrepp.

”Lägg jantelagen åt sidan och satsa på elitforskarna”

Publicerad 2012-08-30 00:50

Bredd utan spets. Regeringen kommer att satsa tre miljarder kronor på elitforskning under den kommande tioårsperioden. Svensk forskningspolitik har länge styrts av en socialdemokratisk jantelag, nu är det hög tid att vi satsar på eliten, skriver utbildningsminister Jan Björklund.

Sverige är en ambitiös forskningsnation. Vi har under hela 1900-talet legat långt framme när det gäller forskning av hög kvalitet. Sverige har lyckats att både vara en tung grundforskningsnation och samtidigt ett framgångsrikt innovationsland. Det är ingen tvekan om att en lyckad forskningspolitik bidragit till att Sverige varit ett framgångsrikt land under 1900-talet.

Regeringen kommer i oktober att lägga fram en särskild forskningsproposition. De ekonomiska kommande fyra åren och större prioriteringar presenteras i budgetpropositionen i september. Regeringen kommer också att offentliggöra en strategisk del av den kommande forskningspropositionen.

ANNONS:

ANNONS:

Engelsk språkutbildning!

Vi skraddarsyr våra engelskakurser för företagare, chefer & medarbetare!

www.executiveenglish.se

Läxhjälp hemma i höst!

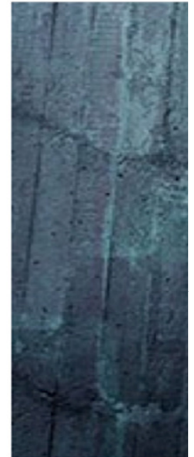
Gratis prisförslag online från etablerade Läxhjälpföretag. Studera mera

servicestart.se

MATCHAD BOKA ANNONS HÄR >

Skriv ut

Öka textstorlek

Hon ve

Ny bok. K
Hammarbys

ANNONS:

Temat för propositionerna:

- 1993: elitsatsningar 'i den absoluta frontlinjen'
- 1996: spara pengar, gör marginalmarkeringar
- 2000/01: skapa konsensus, omorganisera utan att det kostar
- 2005: öka resurserna men inte sprida brett (CoE)
- 2008: öka resurserna men inte sprida brett (SFO)
- 2012: elitsatsa och hantera kritiken från innovationslobbyn (**Forsknings- och innovationsproposition, Life Science etc.**)
- 2016 Dags för en nystart?

Svenska lärdomar

- Betydande initialeffekter: långsiktiga mål kan etableras i låst läge, förenklar politisk mobilisering, ökar vilja att betala, identitetsskapande för sektorn som helhet

Men avtagande effekter och risk för fragmentering, medialisering och lobbyism

Behöver vattnas och vitaliseras

